

ULUSLARARASI ORMANCILIK ANLAŞMASI GERÇEKLEŞTİ

Serdar Yegül¹

1992 yılından bu yana, 15 yıldır süren çabalar sonuç verdi ve Uluslararası Ormancılık Anlaşması Birleşmiş Milletler (BM) tarafından benimsendi.

1992 yılında Rio'da gerçekleştirilen Çevre ve Kalkınma Konferansı'na (UNCED) ülkeler gelirken ormanlarla ilgili uluslararası bir anlaşma yapmayı planlamışlar ancak bu anlaşma gelişmiş ülkeler (kuzey) ile gelişmekte olan ülkeler (güney) arasındaki anlaşmazlıklardan dolayı yapılamamıştı. UNCED'de ormanlarla ilgili uluslararası bir anlaşma gerçekleşmeyince, gelişmiş ülkelerin isteği doğrultusunda Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi (BÇS), gelişmekte olan ülkelerin isteği doğrultusunda ise Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi (ÇMS) benimsenmişti. Oysa Rio'ya gelirken bu sözleşmelerin (BÇS-ÇMS) ormanlarla ilgili uluslararası bir anlaşma çatısı altında yapılandırılması planlanmıştı.

Geçen 15 yıllık süre zarfında öncelikle sürdürülebilir orman yönetimi konularına ilişkin 270 eylem önerisi geliştirildi ve bu eylem önerilerine politik destek sağlayabilmek ve ormanlarla ilgili uluslararası bir anlaşmanın hazırlık çalışmalarını yürütmek üzere, BM Ekonomik ve Sosyal Konseyi'nin bir alt organı olarak 2000 yılında BM Ormancılık Forumu (UNFF) kuruldu. UNFF için beş yıllık bir çalışma programı yapılmış ve 2005 yılına gelindiğinde uluslararası anlaşmanın benimsenmesi planlanmıştı ancak bu olmadı, plan gerçekleştirilemedi ve süreç 2006 yılında açık uçlu bir sürece dönüşmüş oldu.

2005'ten 2007'ye kadar geçen zaman zarfında ormanlar konusunda uluslararası bir anlaşmaya ve çok yıllık çalışma programına yönelik uzmanlar toplantıları ve ülke önderliğinde toplantılar (CLI) yapıldı. Bu çabalar, BM Ormancılık Forumu Yedinci Oturumunda (UNFF7) sonucunu verdi ve ormanlar konusunda uluslararası bir anlaşma benimsendi.

Benimsenen bu anlaşma yasal bağlayıcılığı olmayan² gönüllü bir anlaşmadır. Ancak UNFF7'ye katılan ülkelerin ortak görüşü, bu anlaşmanın bir kilometre taşı olduğu yönündedir. UNFF5'te yapılan sert tartışmalar ve sonrasındaki anlaşmazlıklar dikkate alındığında, böyle bir anlaşma son derece büyük bir başarıdır.

Ayrıca UNFF7'de 2007–2015 arası için Çok Yıllık Çalışma Programı da benimsenmiştir. Bu çalışma programına göre şimdi yeni hedef, yasal bağlayıcılığı olmayan bu anlaşmayı 2015 yılında yasal bağlayıcılığı olan bir anlaşmaya dönüştürmektir.

Daha geniş bilgiye www.un.org/esa/forests elektronik adresinden erişilebilir.

¹ Orman Mühendisi

² Non-legally Binding Instrument (NLBI)